

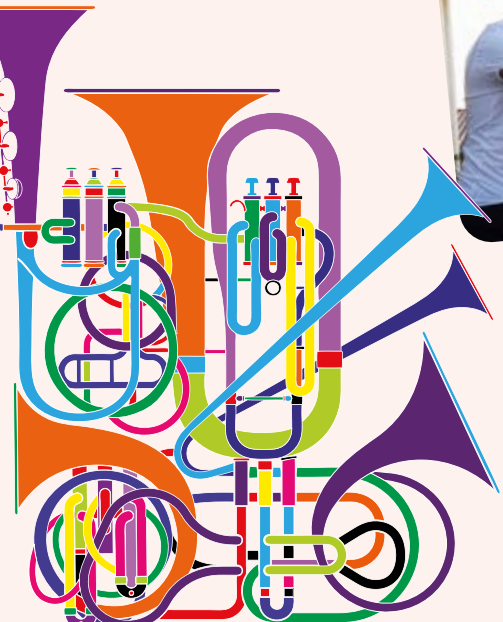
Waa maxay kharashku?

In koox lagu jiro maaha hiwaayad aad qaali u ah marka kuwa kale loo fiiriyo. Caadahaan , qoraalada muusiga, qalabka iyo uniformka way ku jiraan lacagta la bixinayo, siduu kharashku u yaraado. Kharash siyaado ah wuxuu iman karaa haddii safaro kale ay tagaan iyo tabobar siyaado ah la siiyo.

La xiriir kooxda meesha aad dagantahay si aad u ogaatid kharashka kooxda inta u yahay.

Qofkii u baahan wuxuu codsan kara in laga bixiyo kharashka kooxda lagu isticmaalo. Lacagtan degmada aad dagantahay ayaa siisa qoysyada uu baahan.

Dadka waaweyn oo caruur iyo dhalinyaro ka shaaqeya waxay u baahanyihiin warqad cadayn booliska laga keenay.

korpsnett.no

Maclumaad ku saabsan kooxda muusiga iskuulka

Korpsnett
Norge

Somali

Waa maaxay kooxda muusiga?

Caruur iyo dhalinyaro badan oo ku nool Norway ayaa ku jira oo u ciyaara kooxaha muusiga, laakin kooxaha muusiga iskuulka maxay yihiin? Kooxda muusiga marka lagu jiro, waxaa laga baran karaa sida loo ciyaaro amba loo isticmaalo qalabka muusiga oo aan dad kalena la ciyaarikarno. Qalab badan oo kale duuwan ayaad ka doorankarta midka aad rabtid, laakin maamulaha ayaa go'aanka ugu dambeeya iska leh.

Kooxaha muusiga way kale duwanyihiin ; kooxo iskuul oo ay caruurta iyo dhalinyarada ay ku jiran, kooxo ay dadka ku jira ay kale da' duwaan yihiin oo ay dhalinyaro iyo dad waawayn isugu jiraan, iyo qaar dadka waawayn (oo 15 da'dooda ay dhaaftay) kaliya loogu talo galay. Kooxda muusiga iskuulka waxaa la bilaabi karaa marka la gaaro 7-9 sano waana lagu jiri karaa inta laga gaarayo 19 sano. Laakin sharcigan wuxuu ku xiranyahay kooxda aad ku jirtid. Wiilasha iyo gabdhuhuba way ku jiraan kooxda muusiga.

Kuwa kooxda ku jira magaca lagu tilmaamo waa «muusikiiste». Marka ay kooxda bilaaban waxaa lagu tilmaama in ay yihiin muusikiistooyin yar amba «junior». Marka ay cusubiyihiin waxaa la baraa sida qalabka muusiga loo isticmaalo dad kalena way la ciyaaran. Caadihaan waxaa la siiya macalin iyaga gooni u ah oo wakhti dheer qalabka soo ciyaarijiray. Marka ay soo yara bartaan sida loo wada ciyaaro qalabka muusiga, waxay ka qayb noqdaan kooxda wayn. Kooxda wayn marka ay ka mid noqdaan waxay la ciyaaran kuwa kale oo wakhti dheer soo ciyaarijiray qalabka muusiga.

In koox muusig lagu jiro waa hiwaayad fiican oo noloshada oo dhan aad ka qaybqaadankartid. Qoof muusikiiste ah uma bahno in uu joojiyo da' daraadeed. Wadanka oo dhan waxaa ka jira kooxo loogu talo galay dad wayn oo raba in ay dad kale oo wayn in ay la ciyaaran si ay mar kasta uu haystaan bulsho ay wada ciyaarikaraan.

Dad badan oo Norway kuu nool ayaa aaminsan in kooxda muusiga ay tahay mudda loogu talo galay maalinta qaranka oo ah 17. May. Laakin kooxahan waxyaalo badan oo kala duwaan ayay sameeyan. Waxaa ka mid ah riwaayado, safaro , koorsyo iyo tabobarasho oo sanadka oo dhan laga qaybqaato. Kooxuhu aad bay u jecelyihiin safarada ay aadan.

Maxaa koox muusig ah loogu ciyaara?

Koox qofku marka u ku jiro,wuxuu bartaa dad kale o magaalodaada amba tuulododa dagan. Caadihaan isbuuci waxay tabobartaan hal amba labo jeer. Bulshadu aad bay muhiim ugu tahay kooxda, kuwaa waywayna si fiican bay u ilaaliyaan kuwa yar

wayna caawiyaan. Dadka ku jira kooxda kulligood muhiim bay yihiin. Wiilasha, gabdhaha ,kuwa amuusan iyo kuwa codka dheerba, kuwa wakhti dheer soo ciyaari jiray iyo kuwa cusub. Kulligood waa woda muhiim.

Koox marka lagu jiro waxaa la bartaa :

- Sida qalab muusig ah loo ciyaaro
- Muusig kala duwaan sida loo ciyaaro
- In la is dhagaysto
- Sida loo wada shaqeeyo
- In la is ixtiraamo iyo in la is daryeelo

“Cilmi baarista waxaa laga helay in caruurta barta qalabka muusiga in ay horumar u sameeyan marka ay ka shaqeeyan xisaabti, luuqada. Qalabkana mar kasta oo la fariisto oo la barto xusuusta iyo is xakamaayntu way kobcaan”

(https://uit.no/nyheter/artikkel?p_document_id=306539)

Ka mid noqosho i fududayn

Norway waxay balan qaadeen in caruurta oo dhan in ay u surto gasho in ay ka qaybqaatan hiwaayad. Fikradan waxay ka keenan qodobka 31 oo ka mid ah Heshiiska Qaramada Midoobay ee Xaquuda Caruurta oo ay ku taalo in caruurta oo dhan xaq u leeyihiin waakhti fiiraqo ah, ciyaar iyo in ay ka qaybqaatan fanka iyo dhaqanka.

Xaquuqahan kuma xirna dhaqaalo kaliya. Kooxda waa in ay caruurta caawisa oo aysan da'doodu, jinsigoodu, iyo jirdkoodu uga hoorjoogsan qaybqaadashooda.

Maxaa laga sugayaa waalidka ilmahoodu uu ku jiro koox muusig ah?

In koox muusig ah lagu jiro waa hiwaayad ikhtiyar ah oo waalidka laga sugayo in ay wax qabtaan. Kooxaha kala duwaan cawimaad ay uu baahanyihiin way kala duwantahay. Kooxda dagaankaaga ku taala la xiriir si aad u ogaatid waxay ay waalidka ka sugayaan. Waxyaalaha laga sugayo waxaa ka mid noqon kara in caruurta la ilaaliyo marka ay tabobaranayaan, in keeg la dubo amba in waxyaalo kale laga caawiyo.

Nashaadaadka loogu talo galay walidka walidiinta kale ayaad ku baran kartaa. Aad bay u fiicantahay in u walidku ka qaybqaato hiwaadaha caruurta hadi cunugu uu ka xishoodo xitaa.

Kooxaha waxaa loo maamula si dimoqraadi ah. Kuwa kooxda ka mid ah oo 15 sano dhaafay ayaa dooran kara kuwa ka mid noqon doona guddiga. Waalidka iyo dhalinyarado marka ay guddiga ku jiraan, si fiican bay u dhex geli karaan kooxda.

